

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020064	Carlos Oroza	Pontevedra	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT01	Xestión de aloxamentos turísticos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0174	Dirección de aloxamentos turísticos	2018/2019	8	240	240

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA TERESA FERNÁNDEZ CASAL, NAZARETH FERNÁNDEZ SUMAVIELLE (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O obxectivo principal deste módulo é proporcionar aqueles coñecementos relativos á planificación e dirección dos establecementos de aloxamento turístico. Para elo será necesario introducir coñecementos ligados á empresa, á súa administración e aos instrumentos que permitan planificar e tomar decisións na xestión da empresa turística.

A formación do módulo contribúe a acadar os seguintes obxectivos xerais:

Entender o concepto da xestión das empresas turísticas desde a perspectiva da función de dirección.

Destacar a calidade e as novas tecnoloxías aplicadas ao sector turístico como estratexias para conseguir ventaxas competitivas.

Identificar as respostas que debe dar a planificación no día a día na empresa.

Identificar os principais modelos na xestión das empresas de aloxamento turístico.

Poñer de manifesto as principais decisións de investimento e financiación no seno da empresa turística.

Desenvolver habilidades de aprendizaxe para a posterior toma de decisións.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Establecementos hoteleiros	O alumnado adquirirá coñecementos específicos sobre as estruturas organizativas nas empresas de aloxamento turístico, tipos de establecemento segundo o sistema de explotación e xestión e planificación empresarial.	25	10
2	Normativa autonómica e estatal	Analizaranse e compararanse os diferentes decretos e leis vencellados coa ordenación estatal de establecementos de aloxamento turístico.	20	15
3	O patrimonio empresarial (balance de situación)	Achega aos elementos que compoñen o patrimonio empresarial: conceptualización e clasificación nas distintas masas. Conceptualización e confección de balances: correspondencia entre a estrutura económica e financeira da empresa	45	20
4	Análise económica e financeira	Indicadores económicos e financeiros: coeficientes básicos na dirección dos aloxamentos turísticos.	25	20
5	Investimentos e financiación	Métodos de valoración de investimentos e cálculo da rendabilidade	25	5
6	Orzamentos e desviacións	Elaboración e control orzamental	15	5
7	A calidade nos establecementos hoteleiros	Implantación dun modelo de mellora: normas e certificados de calidade.	25	5
8	A xestión ambiental: implantación nos establecementos hoteleiros	Concienciación do consumo dos recursos e xestión dos residuos nos establecementos hoteleiros.	25	10
9	A dirección dos establecementos rurais	Identificaranse os trazos diferenciadores para a xestión e dirección nos aloxamentos do rural.	35	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Establecementos hoteleiros	25

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Coordina a área de aloxamento co resto das áreas do establecemento turístico, e analiza a súa estrutura organizativa.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os tipos de aloxamento segundo o sistema de explotación e xestión, a propiedade, etc.
CA1.2 Xustificouse a importancia da planificación no proceso de administración empresarial.
CA1.3 Diferenciáronse os principais plans empresariais.
CA1.4 Conceptualizáronse as ferramentas para realizar a toma de decisións departamentais.
CA1.5 Realizáronse os procesos de planificación da área de aloxamento para establecer obxectivos, toma de decisións e selección dos medios.
CA1.6 Identifícanse os elementos básicos para establecer procesos de xestión por obxectivos.
CA1.7 Valorouse a importancia de realizar revisións periódicas dos obxectivos das áreas e de establecer mecanismos de corrección.
CA1.8 Determináronse factores e criterios eficaces de organización de establecementos de aloxamento turístico.
CA1.9 Comparáronse as estruturas e as relacións departamentais máis características dos tipos de aloxamentos turísticos.
CA1.10 Realizáronse organigramas de organizacións empresariais segundo as tipoloxías e as características específicas de establecementos de aloxamento turístico.

4.1.e) Contidos

Contidos
Clasificación das empresas de aloxamento segundo o sistema de explotación.
Organigramas: concepto e clases. Deseño de organigramas.
Descrición dos postos de traballo.
Planificación: concepto, proceso e terminoloxía básica.
Etapas da planificación. Tipo de plans nas empresas de aloxamento.
Utilización das ferramentas de análise e toma de decisións.
Principios, sistemas e tipos de organización.
Estruturas organizativas propias das empresas de aloxamento.
Departamentalización.

Contidos

Relacións interdepartamentais.

Circuitos e documentación xerada nas relacións interdepartamentais.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Normativa autonómica e estatal	20

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Coordina a área de aloxamento co resto das áreas do establecemento turístico, e analiza a súa estrutura organizativa.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Determináronse factores e criterios eficaces de organización de establecementos de aloxamento turístico.
CA1.11 Recoñeceuse a normativa autonómica e estatal de ordenación de establecementos de aloxamento turístico.

4.2.e) Contidos

Contidos
Normativa autonómica e estatal de establecementos de aloxamento turístico.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O patrimonio empresarial (balance de situación)	45

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a rendibilidade financeira e económica de proxectos menores de investimento empresarial, e caracteriza e valora os sistemas de financiamento.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Conceptualizáronse e clasificáronse os elementos que compoñen o patrimonio empresarial.
CA2.3 Analizáronse os balances empresariais e a conta de resultados do establecemento.

4.3.e) Contidos

Contidos
Clasificación do patrimonio.
Patrimonio empresarial: concepto. Clasificación dos elementos e masas patrimoniais.
Estrutura financeira e económica da empresa
Balance: concepto e tipos. Realización de balances.
Conta de resultados

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Análise económica e financeira	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a rendibilidade financeira e económica de proxectos menores de investimento empresarial, e caracteriza e valora os sistemas de financiamento.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.2 Realizouse a análise financeira e económica da empresa de aloxamento turístico.
CA2.3 Analizáronse os balances empresariais e a conta de resultados do establecemento.
CA2.7 Calculouse o nivel de endebedamento en función da estrutura financeira da empresa.

4.4.e) Contidos

Contidos
Determinación do nivel de endebedamento óptimo.
Responsabilidade na toma de decisións.
Estrutura de custos nas empresas de aloxamento
Cálculo do punto morto.
Manexo de programas informáticos para o cálculo da rendibilidade e investimentos.
Estrutura financeira e económica da empresa
Análise financeira: ratios de liquidez e solvencia.
Análise económica. Rendibilidade: ratios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Investimentos e financiación	25

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Determina a rendibilidade financeira e económica de proxectos menores de investimento empresarial, e caracteriza e valora os sistemas de financiamento.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.4 Definiuse o concepto de investimento e as fontes de financiamento da empresa.
CA2.5 Determinouse a idoneidade de realizar diversos tipos de investimento segundo decisións empresariais.
CA2.6 Identificáronse os tipos de investimento e os métodos para a súa selección e a súa valoración.
CA2.7 Calculouse o nivel de endebedamento en función da estrutura financeira da empresa.
CA2.8 Valoráronse as decisións de investimento externo ou as de autofinanciamento.
CA2.9 Establecéronse os métodos de selección do financiamento máis acaído segundo o caso.
CA2.10 Valorouse o custo das fontes de financiamento entre as que se pode optar.

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Financiamento: concepto.</p> <p>Fontes de financiamento empresarial: propias (autofinanciamento e amortización) e externas (préstamos, leasing, renting, fontes espontáneas, etc).</p> <p>Cálculo do custo das fontes financeiras.</p> <p>Apancamento financeiro.</p> <p>Determinación do nivel de endebedamento óptimo.</p> <p>Responsabilidade na toma de decisións.</p> <p>Investimento: concepto, proceso e tipos.</p> <p>Métodos de valoración e selección de investimentos: estáticos e dinámicos. Prazo de recuperación, Van, Tir, etc.</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Orzamentos e desviacións	15

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Controla a explotación económica dos departamentos baixo a súa supervisión, e recoñece e determina a estrutura de ingresos e de gastos deses departamentos.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Relacionáronse os orzamentos coa planificación empresarial e coas funcións que desempeñan nela.
CA3.2 Identificáronse os tipos de orzamento que afectan á planificación empresarial.
CA3.3 Caracterizáronse os elementos de cada tipo de orzamento.
CA3.4 Elaboráronse tipos de orzamento para a organización e a planificación da empresa de aloxamento turístico.
CA3.5 Coordinouse a elaboración dos orzamentos co persoal dependente.
CA3.6 Estableceuse a estrutura dos ingresos e gastos para obter referencias de comportamento xeneralizado destes.
CA3.7 Calculouse o orzamento da área de aloxamento seguindo métodos de presentación normalizada entre as empresas do sector.
CA3.8 Establecéronse métodos de control orzamentario, xustificáronse as desviacións e aplicáronse medidas correctoras.
CA3.9 Elaboráronse estatísticas básicas relativas ás áreas do aloxamento.

4.6.e) Contidos

Contidos
Orzamentos: tipos, elementos e control.
Realización de orzamentos.
Ciclo orzamentario: elaboración e aprobación.
Análise da estrutura de ingresos e gastos.
Sistemas estandarizados de presentación de orzamentos do sector.
Control orzamentario. Determinación de desviacións: análise, causas e medidas correctoras.
Tipos de estatísticas e a súa interpretación.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	A calidade nos establecementos hoteleiros	25

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Controla a aplicación dos sistemas de xestión da calidade e valora a súa implicación nunha xestión máis eficiente do establecemento de aloxamento turístico.	SI

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identifícase o concepto de calidade e os seus obxectivos no subsector das empresas de aloxamento turístico.
CA4.2 Valorouse a aplicación de sistemas de calidade.
CA4.3 Determináronse os sistemas previos á implantación dun sistema de calidade.
CA4.4 Recoñeceuse a aplicación dun sistema de calidade baseado nas normas estandarizadas.
CA4.5 Aplicouse o sistema de xestión de calidade.
CA4.6 Definíronse as ferramentas de xestión da calidade: autoavaliación, planificación da mellora, sistemas de indicadores, sistemas de enquisa, e sistemas de queixas e suxestións.
CA4.7 Estableceuse o deseño e a elaboración dos procesos da área de aloxamento.

4.7.e) Contidos

Contidos
Calidade: concepto, elementos, evolución e finalidade.
Ferramentas da calidade: diagrama de Ishikawa, de Pareto, de control por procesos, etc.
Manexo das ferramentas de xestión da calidade: ciclo de xestión da calidade. Autoavaliación, planificación da mellora, sistemas indicadores, sistema de enquisa, manuais de procedementos, e sistema de queixas e suxestións.
Principios reitores da calidade no sector turístico.
Xestión por procesos.
Normas de calidade turística.
Xestión total da calidade.
Modelos para implantar a xestión de calidade.
Implantación dun modelo de calidade.
Certificacións de calidade. Normas estandarizadas.
Custo da calidade e da non-calidade.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	A xestión ambiental: implantación nos establecementos hoteleiros	25

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Coordina o sistema de xestión ambiental e caracteriza a diversidade destes sistemas.	SI

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Tomouse conciencia da necesidade dunha correcta xestión ambiental nos establecementos de aloxamento turístico.
CA5.2 Conceptualizáronse os elementos básicos que conforman a xestión ambiental.
CA5.3 Realizouse a análise previa á implantación dun sistema de xestión ambiental.
CA5.4 Diferenciáronse os sistemas de xestión ambiental.
CA5.5 Identificáronse as ferramentas de xestión ambiental.
CA5.6 Utilizáronse os documentos do sistema de xestión ambiental.
CA5.7 Realizouse o control de operacións, os plans de emerxencia e a capacidade de resposta.
CA5.8 Asegurouse unha correcta xestión dos residuos.

4.8.e) Contidos

Contidos
Conciencia dunha correcta xestión ambiental nos establecementos de aloxamento turístico.
0Conciencia dun consumo responsable dos recursos naturais.
Sistema comunitario de xestión de auditoría ambiental.
Responsabilidade social corporativa.
Elementos básicos da xestión ambiental.
Análise previa á implantación dun sistema de xestión ambiental.
Formalización da documentación.
Plans de emerxencia.
Seguimento e medición.
Xestión das non-conformidades.
Sistemas de auditorías: interna e externa.
Xestión de residuos.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A dirección dos establecementos rurais	35

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Dirixe establecementos de aloxamento rural e analiza a súa tipoloxía, a normativa aplicable e a especificidade na xestión e na prestación do servizo.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identificouse a normativa aplicable sobre aloxamentos turísticos no medio rural en Galicia e sobre as súas actividades asociadas.
CA6.2 Caracterizouse a tipoloxía de aloxamentos rurais de Galicia.
CA6.3 Identifícanse as peculiaridades na xestión deste tipo de establecementos dependendo do tipo, da modalidade e das características.
CA6.4 Identifícanse os estilos arquitectónicos e as construcións propias de Galicia.
CA6.5 Recoñécense as principais centrais de reserva e de comercio por xunto dedicadas á distribución e á intermediación do aloxamento rural.
CA6.6 Identifícanse os procesos para a xestión ambiental integral dos aloxamentos rurais.
CA6.7 Analizáronse os estándares de calidade específicos nos establecementos de aloxamento rural.
CA6.8 Analizáronse as dificultades no medio rural para as persoas con algún tipo de discapacidade e a súa posible solución.
CA6.9 Caracterizáronse as elaboracións típicas de Galicia susceptibles de seren ofrecidas en menú e os produtos gastronómicos máis representativos.
CA6.10 Identifícanse actividades susceptibles de seren ofrecidas nos establecementos de aloxamento rural, así como a súa organización e os medios materiais e humanos para o seu desenvolvemento.

4.9.e) Contidos

Contidos
Normativa aplicable en Galicia.
0Servizo nos establecementos rurais.
Planificación e organización de actividades nos establecementos de aloxamento rural
Actividades nos establecementos rurais: Tipos, planificación e organización; normativa; medios humanos e materiais; seguros.
Manexo de programas informáticos para a xestión de establecementos rurais.
Tipoloxía e características propias dos establecementos de turismo rural en Galicia.
Xestión e dirección de establecementos de aloxamento rural: trazos diferenciadores.
Identificación dos principais estilos arquitectónicos e de construcións de Galicia: tipicidade.
Principais centrais de reservas e intermediarios do sector do aloxamento rural en Galicia.
Xestión ambiental de establecementos rurais: xestión de residuos. Medidas ecorresponsables.

Contidos
Estándares específicos de calidade no turismo rural. Identificación das principais barreiras para persoas con discapacidade. Normativa. Ofertas gastronómicas e produtos máis representativos en Galicia.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Para a superación final do módulo, pediráselle ao alumnado a consecución dos mínimos exigibles en cada unha das unidades didácticas do módulo formativo. Os mínimos son os desenvolvidos no punto 4c desta programación, considerándose de superación imprescindible polo alumnado para aprobar, e quedando englobados nos seguintes procesos básicos:

- Recoñecer a normativa autonómica.
- Analizar balances empresariais e conta de resultados.
- Identificar os métodos para a selección de investimentos.
- Presentar orzamentos das áreas do establecemento hoteleiro e calcular desviacións.
- Aplicar ferramentas de xestión da calidade.
- Identificar as ferramentas para unha correcta xestión ambiental.
- Identificar os trazos diferenciadores para a xestión e dirección nos aloxamentos do rural.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

As notas da avaliación son obtidas a partir da media ponderada dos CA vencellados con actividades realizadas en aula, máis CA das probas escritas, tendo en conta que o peso da cada UD xa está recollido no apartado 3.

Suliñar que algúns traballos de aula eliminan partes da proba escrita, polo que de suspenderse quedarán pendentes de recuperación, afectando á cualificación da avaliación. En todo caso, as partes aprobadas sexan probas escritas ou traballos manteranse como tal á espera da recuperación das probas ou traballos suspensos.

A media da avaliación á súa vez estará conformada pola media aritmética de dúas partes, a das probas escritas que terá un peso do 50% sobre a nota da avaliación e un 50% dos traballos (CA da tarefa de aula).

- A nota final do módulo será a media aritmética das cualificacións numéricas obtidas nas 3 avaliacións. Caso dalgunha avaliación suspensa, obviamente o será coa cualificación da recuperación. Non obstante, a cualificación final do módulo coincidirá coa obtida na terceira avaliación parcial, segundo o artigo 34 da Orde do 12 de xullo de 2011.

- No caso do alumnado que non supere algunha das avaliacións trimestrais, a puntuación máxima que poderá asignarse na terceira avaliación parcial será de catro puntos.

- Serán consideradas como non aptas aquelas probas nas que se recorre ao plaxio de contidos ou información doutros autores e mesmos doutros compañeiros.

RECUPERACIÓNS

- As recuperacións de calquera proba ou avaliación non superada faranse en xuño, nun calendario establecido pola dirección do centro, tal como establece a normativa de ciclos.

TAREFAS

As tarefas en aula poderán consistir en traballos individuais e/ou en grupo así como presentacións orais cando corresponda, simulacións tipo role playing, gravacións de voz e/ou vídeo, debates e participación en foros, etc.; tamén tanto as que están especificadas nas tarefas expostas en cada unidade didáctica desta programación como aquelas que podan xurdir durante o curso académico e que sexan consideradas de interés.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para a recuperación das avaliacións non superadas durante o curso realizaranse dúas probas, unha escrita e outra para as tarefas realizadas en aula. As probas terán preguntas a desenvolver e exercicios prácticos. A estrutura dos dous exames terá actividades e cuestións moi semellantes ás plantexadas nesta programación e realizadas durante o curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Cando se perde o dereito a ser avaliado de xeito continuo, (Orde do 12 de xullo de 2011, DOG do 15 de xullo de 2011), o alumnado ten dereito a un proceso de avaliación extraordinario ao rematar o módulo, sempre antes da avaliación final do mes de xuño, debendo superar as seguintes probas:

- Probas orais sobre os temas desenvolvidos durante o curso. Estas serán recollidas nunha gravación de audio, e terán relación cos debates nos que xa teña participado ao longo do curso caso seguise asistindo as aulas.
- Probas escritas: unha parte tipo test e outra de preguntas a desenvolver.
- Presentación de traballos diversos. De continuar asistindo ás clases e realizando os traballos, aínda que non lle sexan avaliados, serán tidos en conta, de tal maneira que poda entregar so aqueles que non o fixera con anterioridade. De non entregalos o alumnado será avaliado da totalidade da materia a través da proba escrita.

A proba de avaliación que terá como referente a totalidade dos criterios de avaliación do módulo terá polo tanto carácter teórico e práctico, estando dividida en dúas partes..

Caso continúen asistindo á clase permitiráselle a realización das mesmas probas que ao resto do alumnado durante curso.

O alumnado que acceda ao segundo curso con este módulo suspenso realizará actividades de recuperación preparatorias para a proba escrita, debendo contactar coa profesora a través do correo electrónico, de tal maneira que quede rexistro das tarefas realizadas.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O instrumento para o seguimento da programación será a propia plataforma de elaboración das programacións, onde serán recollidas as posibles desviacións que permitirán melloralas nos vindeiros cursos.

Para a avaliación da práctica docente, alén das preguntas que fai o departamento de calidade e das que xa facemos a diario ao alumnado sobre a comprensión do explicado en cada xornada, cada trimestre pasarase outro cuestionario ao alumnado de cara a que podan facer as súas suxestións.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial permitira coñecer todo o relacionado coa motivación do alumnado, o punto de partida co que se enfrenta ao proceso de ensinanza-aprendizaxe, e os coñecementos que ten sobre a materia que se vai impartir. Para a súa aplicación empregárase un cuestionario de avaliación inicial no que aparezan relacionados os resultados de aprendizaxe vencellados cos criterios de avaliación previamente explicados nos primeiros días de clase.

Neste trimestre tamén se prestará especial atención tanto a nivel individual como nas reunións co equipo docente ás diferentes casuísticas que podan xurdir entre o alumnado e que requiran un tratamento e orientación por parte do departamento de Información e Orientación profesional, alén das actuacións que se decidan no equipo de profesorado.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Realización de esquemas, resumos, exercicios prácticos, pequenos traballos de búsqueda de información realizados de forma individualizada.

De consideralo necesario trala pertinente reunión do equipo docente, consultarase co departamento de Información e Orientación profesional para contar coa súa axuda e decidir se procede realizar novos agrupamentos, repetir prácticas ou plantexar actividades diferenciadas que presenten outra orde de dificultades, tentando adaptar os instrumentos de avaliación ou outros axustes metodolóxicos que se adapten ás necesidades detectadas tal e como establece a lei.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

No proceso de ensinanza aprendizaxe están implícitos o traballo en grupo, a educación cívica, a igualdade de mulleres e homes e a educación para a convivencia. Estes conceptos así como o respecto aos compañeiros, profesorado, talleres e material de traballo, trabállanse a través de diferentes actividades ao longo de todo o curso.

Os temas transversais preséntanse como un conxunto de contidos que interactúan en todas as áreas do currículo escolar, e o seu desenvolvemento afecta a súa globalidade xa que se refiren a problemas e preocupacións fundamentais da sociedade.

Entre os temas transversais que teñen unha presenza máis relevante nesta materia destacan a educación cívica, para a saúde, a paz, como

consumidores, igualdade de xénero e ambiental. Preténdese a interiorización da importancia de estar dunha determinada maneira no mundo, cunha conciencia de que como persoas individuais non so debemos desenvolver cualidades de tipo técnico e profesional, senón tamén en relación ao que nos rodea.

A metodoloxía para tratar estes temas desenvolverase arredor de:

- Actividades de aula nos días mundiais máis destacados: 21 setembro, día mundial do turismo; 25 de novembro, día internacional da eliminación da violencia contra a muller; 15 de decembro, día mundial do medio ambiente; 12 de marzo, día mundial de consumo responsable; 30 de xaneiro, día escolar da non violencia e a paz; e 7 de abril, día mundial da saúde.

- Cando se empreguen imaxes e vídeos en aula serán escollidos sen o habitual sesgo de xénero, ao mesmo tempo que na fala procurarei empregar palabras globalizadoras, tipo alumnado, profesorado, etc.

- Cando o alumnado deba entregar tarefas con imaxes, tamén eles deberán facer este esforzo, de tal maneira que comecen a decatarse da importancia da consideración e preocupación por empregar imaxes e palabras que non impliquen unha sumisión ou falta de respecto de cara ao ambiente ou a outras persoas de diferentes culturas.

Outros aspectos:

-Educación cívica:

Requerirase do alumnado que asuma as correccións de xeito positivo participando no proceso de ensinanza- aprendizaxe involucrándose activamente e efectuando as tarefas con orde e método, tal e como se require nas empresas ao compartir en equipo moita documentación.

Nas actividades complementarias pediráselles unha predisposición e colaboración para o correcto desenvolvemento das mesmas. Caso se observasen comportamentos non cívicos será comunicado á xefatura de estudos e plantexarase o non asistir a outras actividades, debendo nese caso permanecer en aula co profesorado de garda.

-Educación para a saúde

- Aplica as recomendacións no plano da ergonómia e a súa relación coa saúde lumbar sentándose correctamente na clase.

- Axuda no mantemento da renovación do aire do espazo de aula: distribuiranse funcións tanto de apertura de xanelas como do peche delas de cara á unha mellor calidade do osíxeno da clase.

-Educación para a paz

- Apreciar a linguaxe da actividade turística como medio de expresión e comunicación entre comunidades diversas.

- Amosar unha actitude flexible e aberta ante as opinións dos demais no desenvolvemento do traballo en equipo no momento de resolver un problema.

-Educación do consumidor

- Aprender a conservar os equipos de aula como medida de control e do alongamento da vida dos produtos.
- Apreciar o desenvolvemento sostible mediante a reciclaxe de materiais, a impresión dos documentos que sexan imprescindibles, o aforro en enerxía, etc.

-Educación non sexista

- Interesarse por coñecer, respectar e valorar a opinión dos compañeiros, independentemente do seu sexo e da súa aparencia.
- Colaborar con tódalas persoas, independentemente do seu sexo ou condición.
- Amosar unha actitude crítica ante situacións nas que a produza calquera tipo de discriminación por razón do sexo.

-Educación ambiental

- Descubrir, apreciar e valorar a importancia da natureza e do medio, e colaborar na súa conservación mediante accións de reciclaxe e de consumo racional.
- Contribuír desde a aula co concepto de sostenibilidade: pequenas accións suman e aportan.

Educación TIC

- As actividades propostas tentarán empregar aplicacións informáticas, Apps e ferramentas TIC que contribúan a mellorar as competencias técnicas do alumnado, sempre que os criterios de avaliación e transversais que se estean a traballar o permitan.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Dentro das actividades complementarias encádranse aquelas que se producen como resultado de eventos especiais que se podan organizar no centro, alén doutras dentro ou fóra do centro como resultado da colaboración do CIFP con outras institucións ou organismos en actos de carácter benéfico:

- Conferencias e charlas especializadas.
- Visita a empresas turísticas.
- Visita a feiras e congresos.
- Colaboracións con empresas e institucións do sector turístico.
- Outras que podan ser consideradas de interese en que chegan ao longo do curso académico a través do correo electrónico.

10.Outros apartados

10.1) Aspectos básicos da programación

Información ao alumnado sobre aspectos básicos da programación:

A profesora do módulo informará ao alumnado matriculado durante a primeira semana do curso escolar dos seguintes aspectos xerais da programación didáctica:

1. Distribución das unidades didácticas e temporalización aproximada.

2. Criterios xerais de cualificación e normas básicas.
3. Proceso de recuperación, de selo caso.
4. Actividades previstas durante o curso escolar.

Unha copia da programación (versión alumnado), xerada pola aplicación informática, quedará na aula virtual do módulo: <http://www.edu.xunta.gal/centros/cifpcarlosoroza/aulavirtual/>

Esta comunicación realizarase verbalmente, expoñéndoa na aula con todo o grupo. Unha vez finalizada a exposición o alumnado presente asinará a folla de rexistro facilitada pola profesora. Esta folla quedará arquivada pola xefatura do departamento.

Constancia de ter informado ao alumnado:

A proba de coñecementos previos que se realiza no comezo de curso, ten no seu comezo os RA do currículo, xa explicados coa programación anual nos primeiros días de clase.